

NotatDato: 06.06.2018
Arkivsak: 2018/11004-5
Saksbehandlar: endkors

Til: Liz Eva Tøllefsen

Frå: Endre Korsøen

Akvakultur i kommuneplanen sin arealdel 2018-2030 for Kvam herad**Framlegg til vedtak**

1. Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner akvakultur i stor grad er ivaretatt i planframlegget frå Kvam kommune, særlig i høve til sikring av naudsynt fleksibilitet for eksisterande akvakulturanlegg.
2. Utval for kultur, idrett og regional utvikling stør vidareføring av ledige akvakulturområde til utprøving av lukka anlegg, nye metodar og andre artar.

Akvakultur i kommuneplan for Kvam

Strukturen på akvakulturlokalitetane er i stor grad endra i frå den gjeldande planen frå 2006. Akvakulturformål der det ligg anlegg for oppdrett av matfisk av laks og aure er justerte og utvida i samsvar med lokalitetsklareringa etter akvakulturlova, og utvida for å gje plass til å skifte ut og justere anleggsplasseringa. Fleire små og ubrukte akvakulturområde er tatt ut av planen. Nokre er tatt vare på til utprøving av lukka anlegg, nye metodar eller eventuelle andre artar. Det er lagt inn ein ny lokalitet, sør for Kvamsøy. Lokaliteten ved Kvamsøy skal mellom anna romma dagens visningsanlegg ved Steinstø. Lokaliteten ved Steinstø går difor ut i framlegg til ny kommuneplan. Lokaliteten ved Aplavika i Strandebarm, er flytta ut ifrå land, og lokalisert utanfor Lingaholmane. Eksisterande oppdrettslokalitetar er også styrka med næringsområde på land.

Generelle kommentarar

I Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging heiter det mellom anna at «Fylkeskommunene og kommunene sikrer tilstrekkelig areal til fiskeri- og havbruksnæringa i kystsonenplanleggingen, og avveier dette mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Det er rådmannen si oppfatning at kommunen med utgangspunkt i dei nasjonale forventningane til kommunal planlegging baserer sitt planforslag på prinsippa om berekraftig utvikling samstundes som dei skal legge til rette for tilstrekkeleg med areal for akvakultur.

Stortingsmelding 16 (2014-2015) om Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørrettoppdrett, står mellom anna at «den regionale og kommunale arealplanlegginga er viktig for å sikre dei langsiktige arealbehova i fiskeri- og havbruksnæringane», og at «samtidig som ein set av nok areal til framtidig havbruk, må ein optimalisere bruken av allereie tildelt areal, og ein må leggje vekt på miljøomsyn».

I Regional næringsplan for Hordaland 2013 -2017 er havbruksnæringa trekt fram som ei av dei viktigaste næringane i fylket. Havbruksnæring er viktig for verdiskaping og for sysselsetting i distrikta. Næringa har potensiale for vekst og utvikling og det er heilt avgjerande at fylkeskommunen er med på å leggje gode rammevilkår. Areal til produksjon av sjømat er ein viktig faktor. I Handlingprogram for næringsutvikling i Hordaland 2016 er eit av innsatsområda innan marin sektor å «sikre næringa areal for berekraftig vekst og utvikling».

Akvakultur er ei stor næring i kommunen, og p.t. er det gjeve løyve til matfiskproduksjon av laks og aure ved i alt 10 sjølokalitetar. I tillegg er det etablert tre landbaserte anlegg for produksjon av yngel og settefisk av laks og aure, og på Bakka ligg lakseslakteri og fiskeforedling. Vidare er eit anlegg for dyrking av tare og eit anlegg for dyrking av blåskjel etablert. Mange personar er tilsett i desse verksemdene. I lys av storleiken havbruksnæringa har i Kvam og kva betydning den har for kommunen, meiner fylkeskommunen at det er viktig å leggje til rette for næringa. Ein avgjerande faktor for å kunne utnytte havbruksnæringa sitt produksjonspotensial er tilgang på eigna areal til sjømatproduksjon, og at areala som vert sett av til dette formålet, vert utnytta på ein best mogleg måte.

Etter akvakulturlova sine §§ 6 og 15 fyrste ledd kan det ikkje gjevast løyve i strid med vedtekne arealplanar etter plan- og bygningslova. Dette er vidareført i laksetildelingsforskrifta § 30 bokstav d og marinfiskforskrifta § 7 bokstav d, der det går fram at lokalitet for akvakultur kan klarerast dersom det ikkje er i strid med vedtekne arealplanar etter plan- og bygningslova. Det same vil gjelde for endringar på allereie tildelte lokalitetar. Heile oppdrettsanlegget i overflata inklusiv fôrflåte, fortøyningar og ankerfeste må i planen liggje i areal som er planlagt for dette føremålet.

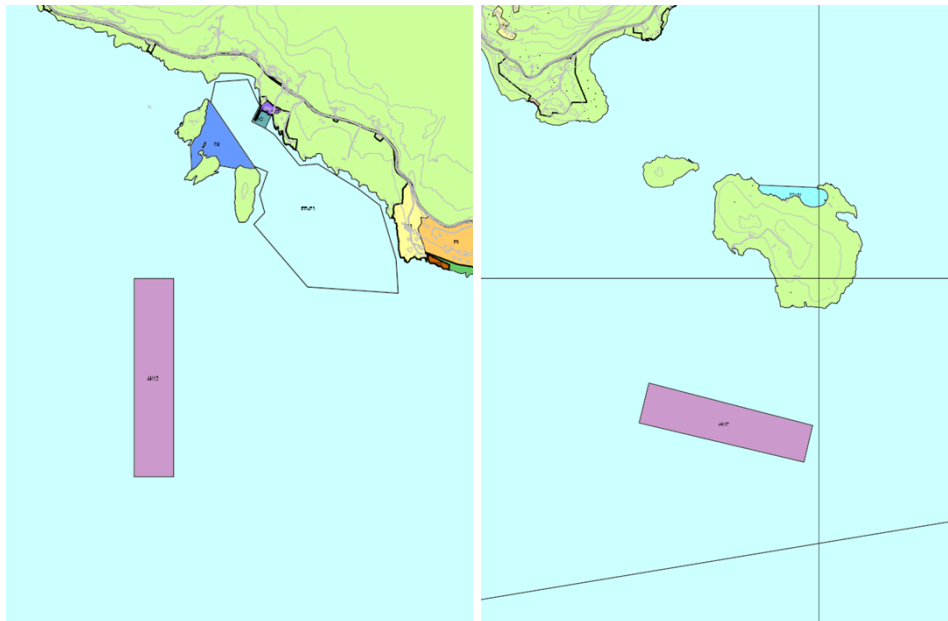
Areal kring eksisterande oppdrettsanlegg

Sjøområda som vert sett av til AK-område kring eksisterande anlegg bør vera store nok til å dekke behovet for å skifte ut og justere anleggsplassering. Blir områda små kan dette vanskeleggjere anleggs- og fortøyingsutskifting innanfor arealplanen, og ein vil kunne få søknad om dispensasjon frå planen ved mindre endringar på lokaliteten. Dette vil vera uheldig i tilfelle der verksemdar vil skifta ut eldre anlegg med nyare og til dømes meir rømmingssikre installasjonar. På sikt vil det på grunn av dette bli vanskelegare å drive anlegga på ein miljømessig berekraftig måte.

Akvakulturformål er justerte og utvida i samsvar med lokalitetsklareringa, og utvida for å gje plass til å skifte ut og justere anleggsplasseringa. Hordaland fylkeskommunen meiner dette er ein god måte å planlegge for akvakultur på. Dette vil sikre naudsynt fleksibilitet for eksisterande verksemd, som utviding av anlegg og utskifting av anleggsdelar og endringar til annan type anlegg. Hovuddelen av sakene som har vore handsama som dispensasjon frå arealplanar har nettopp vore på allereie etablerte lokalitetar. Denne måten å planlegge på vil truleg gjere at det ikkje er trong for denne typen dispensasjonssaker i Kvam kommune framover.

Nye akvakulturområde

Det er lagt inn to nye akvakulturområde, sør for Kvamsøy og ved Lingaholmane. Område sør for Kvamsøy er mellom anna planlagt som erstatning for visningsanlegget på lokalitet Rossholmen ved Steinstø, som er teken ut i planframlegget. Nytt akvakulturområde ved Lingaholmane er planlagt som ei flytting lenger utifrå land og erstatning for anlegget som er plassert på lokalitet Aplavika. Begge dei nye akvakulturområda vil truleg vera betre eigna enn der anlegga ligg i dag.

Figur 1. Til venstre nytt akvakulturområde ved Lingaholmane, til høyre nytt akvakulturområde sør for Kvamsøy.

Akvakulturområde ved Vardanes

Ved Vardanes er det gjeve akvakulturøyve til dyrking av tare innanfor areal avsett til akvakultur i gjeldande plan. I planframlegget er akvakulturområdet redusert slik at delar av anlegget vert liggjande utanfor AK-område. For dette området må Ak-område justerast, og som eit minimum må godkjent anlegg liggje innafor område sett av til akvakultur.

Figur 2. Til venstre, godkjent areal etter akvakulturlova, til høyre framlegg til AK-område.

Fjerning av akvakulturområde utan løyve etter akvakulturlova

Det å fjerne akvakulturområde i arealplanen betyr at det i den komande planperioden ikkje er muleg å etablere ny akvakultur på desse areala. Denne næringa er kjent for rask teknologiutvikling. Ny teknologi, andre artar og driftsformer er ønskt etablert i Kvam herad, og ledige akvakulturområde er vidareført for utprøving av lukka anlegg nye metodar og eventuelle andre artar. Fylkesrådmannen stør at akvakulturområde utan løyve etter akvakulturlova vert vidareført til utprøving av lukka anlegg, nye metodar og andre artar.